

Teaching Guide

Identifying Data					2017/18
Subject (*)	LEGISLATION AND HEALTH MANAGEMENT		Code	651G01029	
Study programme	Grao en Fisioterapia				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	1st four-month period	Fourth	Obligatoria	6	
Language	SpanishGalician				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia				
Coordinador	Aristin Gonzalez, Jose Luis	E-mail	luis.aristin@udc.es		
Lecturers	Aristin Gonzalez, Jose Luis	E-mail	luis.aristin@udc.es		
Web					
General description	<p>Con esta materia pretender dotar ao/ á fisioterapeuta dos coñecementos ético-legais que garantan a prestación da súa asistencia desde o respecto dos dereitos dos usuarios e sociedade en xeral. Así mesmo, posibilitase o coñecemento máis profundo da contorna sanitaria e dos deberes e dereitos como profesional sanitario. Por outra banda, preténdese dotar de ferramentas básicas de xestión para a consecución dunha atención fisioterápica de calidade en calquera ámbito asistencial, xa sexa pertencente ao sistema público ou ao exercicio libre. Por último, a materia proporciona o coñecemento básico da lexislación educativa xeral e específica para o desenvolvemento da función docente do fisioterapeuta.</p>				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A10	Elaborar el informe de alta de los cuidados de fisioterapia una vez cubiertos los objetivos propuestos.
A13	Saber trabajar en equipos profesionales como unidad básica en la que se estructuran de forma uni o multidisciplinar e interdisciplinar los profesionales y demás personal de las organizaciones asistenciales.
A14	Incorporar los principios éticos y legales de la profesión a la práctica profesional así como integrar los aspectos sociales y comunitarios en la toma de decisiones.
A17	Comprender la importancia de actualizar los conocimientos, habilidades, destrezas y actitudes que integran las competencias profesionales del fisioterapeuta.
A18	Adquirir habilidades de gestión clínica que incluyan el uso eficiente de los recursos sanitarios y desarrollar actividades de planificación, gestión y control en las unidades asistenciales donde se preste atención en fisioterapia y su relación con otros servicios sanitarios.
A19	Comunicarse de modo efectivo y claro, tanto de forma oral como escrita, con los usuarios del sistema sanitario así como con otros profesionales.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer as vías de reclamación formais dos usuarios dos servizos sanitarios	A14		C4
	A19		
Coñecer e aplicar as bases xurídico-legais da atención sanitaria en España e en Galicia para o adecuado cumprimento dos deberes profesionais e a garantía dos dereitos dos usuarios e a poboación	A14		C8
	A18		
Identificar e defender os dereitos como fisioterapeuta en relación á atención sanitaria dos usuarios e ao traballo con outros profesionais sanitarios	A13		C4
	A14		
	A19		

Identificar a normativa académica tanto a nivel xeral como específica da Fisioterapia	A14 A17	C5 C8
Coñecer os niveis de xestión sanitaria e xestionar a atención de fisioterapia desde a procura da calidade total tanto no sistema público de saúde como no exercicio libre da profesión. Identificar os procedementos necesarios para a apertura dun centro de fisioterapia.	A14	C5
Coñecer os principios éticos fundamentais como fisioterapeutas na relación cos usuarios e a sociedade para desenvolver correctamente a súa vida profesional	A10 A13 A14 A17 A18 A19	C4 C8
Identificar a estrutura e funcionamento do sistema sanitario español	A13 A18 A19	C5 C8

Contents	
Topic	Sub-topic
TEMA 1. Normativa básica que sustenta o sistema sanitario español.	A Constitución Española. Lei Xeral de Sanidade
TEMA 2. Principios éticos fundamentais e responsabilidade sanitaria	Principios éticos fundamentais e responsabilidade sanitaria. Principios fundamentais na relación co paciente. Código deontolóxico. Cuestións deontológicas derivadas do exercicio profesional Segredo profesional Responsabilidade sanitaria profesional. Reclamacións xudiciais
TEMA 3. Modelos sanitarios. Sistema Sanitario Español	Características fundamentais do sistema sanitario español. Atención Primaria. Atención Especializada.
TEMA 4. O desenvolvemento normativo a nivel estatal	Lei 16/2003, de 28 de maio, de Cohesión e Calidade do Sistema Nacional de Saúde. Real Decreto 1030/2006, de 15 de setembro, polo que se establece a carteira de servizos comúns do Sistema nacional de Saúde e o procedemento para a súa actualización. Lei 39/2006, de 14 de decembro, de Promoción da Autonomía Persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia.
TEMA 5. Normativa en Galicia. O sistema sanitario galego	Lei Orgánica 1/1981, de 6 de abril, Estatuto de Autonomía. Ordenación sanitaria de Galicia- Lei 8/2008, de 10 de xullo, de Saúde de Galicia. O Servizo Galego de Saúde.
TEMA 6. Dereitos e deberes dos pacientes.	Lei 41/2002, de 14 de novembro, básica reguladora da autonomía do paciente de e de dereitos e obrigacións en materia de información e documentación clínica. Galicia: Lei 3/2001, de 28 de maio, reguladora do consentimento informado e da historia clínica dos pacientes (modificada por Lei 3/2005, de 7 de marzo). Decreto 205/2007, de 27 de setembro, polo que se regula o dereito á segunda opinión médica no sistema sanitario público galego. Outras normas.

TEMA 7. Dereitos e deberes dos profesionais de saúde.	<p>Estatuto dos traballadores. Convenios colectivos.</p> <p>Dereitos e deberes do fisioterapeuta no seu labor asistencial.</p> <p>Lei 44/2003, de 21 de novembro, de Ordenación das Profesións Sanitarias.</p> <p>Lei 55/2003, de 16 de decembro, do Estatuto Marco do Persoal Estatutario dos Servizos de Saúde.</p> <p>Lei 7/2007, de 12 de abril, do Estatuto Básico do Empregado Público.</p> <p>O persoal estatutario do Servizo Galego de Saúde.</p>
Tema 8.- Regulación legal da Fisioterapia	<p>Orde Ministerial de 26 de abril de 1973, modificada por Orde Ministerio de Sanidade e Consumo de 26 de decembro de 1986: Competencias e funcións do fisioterapeuta (Art. 70 e 71).</p> <p>Circular nº 4/91 de Atención Primaria de 25 de febreiro: Competencias e funcións do fisioterapeuta.</p> <p>Resolución de 18 de xuño de 1980 da Dirección Xeral de Traballo: Competencias e responsabilidade do fisioterapeuta ao establecer e aplicar tratamentos correspondentes á súa especialidade.</p> <p>BOE nº 254. Real Decreto 1277/2003 de 23/10/2003</p> <p>Estatutos xerais do Consello Xeral de Colexios de Fisioterapeutas.</p> <p>Estatutos Colexio Oficial de Fisioterapeutas de Galicia</p> <p>LEI 44/2003, de 21 de novembro, de ordenación das profesións sanitarias.</p> <p>Orde Cin2135/2008</p>
TEMA 9.Desenvolvemento da Fisioterapia como profesión liberal	<p>Creación de empresas.</p> <p>Plan de empresa para un centro de fisioterapia.</p> <p>Normativa do exercicio libre para un centro de fisioterapia.</p> <p>DOG nº 62. 01-IV-1998. DECRETO 97/1998, do 20 de marzo de 1998, polo que regula a publicidade sanitaria na Comunidade Autónoma de Galicia.</p> <p>DOG. nº 20. 29-I-2009. CONSELLERÍA DE SANIDADE. Decreto 12/2009, do 8 de xaneiro, polo que se regula a autorización de centros, servizos e establecementos sanitarios.</p> <p>Campos de acción. Lei 39/2006, de 14 de decembro, de Promoción da Autonomía Persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia</p>
TEMA 10. Xestión sanitaria en fisioterapia.	<p>Niveis de xestión.</p> <p>Xestión dunha unidade de fisioterapia.</p> <p>Introdución á Xestión da Calidade.</p>
TEMA 11. Evolución académica da fisioterapia en España	<p>Lexislación académica xeral.</p> <p>Lexislación académica específica.</p>
TEMARIO PRÁCTICO TEMA 1. Análise de normativas	<ul style="list-style-type: none"> - Exposición da actividade e obxectivos - Traballo sobre os materiais e consulta de dúbidas - Aclaracións finais
TEMARIO PRÁCTICO TEMA 2. Estatuto dos traballadores e convenios colectivos do sector.	<ul style="list-style-type: none"> - Exposición da actividade e obxectivos - Traballo sobre os materiais e consulta de dúbidas - Aclaracións finais
TEMARIO PRÁCTICO TEMA 3. Inicio da actividade emprendedora. Plan de empresa	<ul style="list-style-type: none"> - Exposición da actividade e obxectivos - Traballo sobre os materiais e consulta de dúbidas - Aclaracións finais
TEMARIO PRÁCTICO TEMA 4. Xestión dun centro/unidade de fisioterapia	<ul style="list-style-type: none"> - Exposición da actividade e obxectivos - Traballo sobre os materiais e consulta de dúbidas - Aclaracións finais

Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A13 A14 A17 C5 C8	36	50	86
Laboratory practice	A10 A13 A17 A18 A19 C4	22	32	54
Supervised projects	A13 A14 A17 A19 C5	0	5	5
Objective test	A14 A18	2	0	2
Personalized attention		3	0	3

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	<p>Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.</p> <p>A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade reservarase a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.</p>
Laboratory practice	<p>Análise da normativa sanitaria e elaboración distintos procedementos, documentos ou tarefas administrativas ou de carácter normativo-legal.</p> <p>Metodoloxía que permite que os estudantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como resolución de supostos nos que deban tomar decisións de tipo legal, ético ou deontolóxico baseado nas diferentes fontes normativas. Inclúese tamén a elaboración de proxectos como plan de empresa para a apertura dun centro sanitario, etc.</p>
Supervised projects	<p>Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe.</p> <p>Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.</p>
Objective test	<p>Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar se as respostas dadas son ou non correctas. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. É de aplicación tanto para a avaliación diagnóstica, formativa como sumativa.</p> <p>A Proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.</p>

Personalized attention	
Methodologies	Description
Objective test Supervised projects Laboratory practice Guest lecture / keynote speech	Realizaráse atención personalizada a demanda en forma de tutorías, en relación coa temática das sesións maxistrais e coa realización dos traballos tanto en grupo como individuais.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification

Objective test	A14 A18	A Proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas. Avaliarase o coñecemento acadado polo estudantes ao finalizar as actividades formativas propostas. A puntuación será proporcional ao número de respostas correctas e ao número de erros cometidos.	70
Supervised projects	A13 A14 A17 A19 C5	Valoraránse os contidos dos traballos tutelados realizados polos estudantes.	10
Laboratory practice	A10 A13 A17 A18 A19 C4	Valorarase cun 10% a asistencia, puntualidade, actitude, participación razoada e axuda e colaboración cos compañeiros durante estas sesións.	10
Guest lecture / keynote speech	A13 A14 A17 C5 C8	Os contidos tratados nestas sesións serán obxecto de avaliación mediante o exame final e por tanto aparecen computados nesta guía dentro da proba obxectiva. Con todo, valorarase tamén cun 10% a asistencia, puntualidade, actitude, participación razoada e axuda aos compañeiros durante estas sesións.	10

Assessment comments

Será preciso para poder superar a materia, que o estudante faga entrega dos traballos tutelados programados polo profesor. Para superar a materia e promediar a puntuación obtida na avaliación continuada, será necesario acadar polo menos unha puntuación de 5 sobre 10 puntos na proba obxectiva.

As porcentaxes asignadas a cada metodoloxía poden sufrir pequenas modificacións dun curso a outro en función das necesidades da materia; non obstante o valor do exame nunca será inferior ao 70% da nota final e o valor da avaliación continuada nunca será superior ao 30%.

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none"> - Martínez Serrano, A. (1991). El derecho de los profesionales sanitarios . DIAZ DE SANTOS. Madrid - Medina Castellano, C.D. (2002). Etica y Legislacion. DAE. Madrid - Cortina, Adela (2013). ¿Para qué sirve realmente...? La Ética. PAIDOS. Barcelona - Rodríguez Rivera, F.E. (2012). Legislacion sanitaria española. MAD. Alcalá de Guadaira (Sevilla) - Martínez Ferrer, ... et al. (2011). Legislacion sanitaria y deontologia para fisioterapeutas. ICOPV. Comunitat valenciana - Acosta Gallo, Pablo (2002). Salud, profesiones sanitarias y Constitucion española. MAPFRE. Madrid - Jiménez Orantes, Montse (1993). Legislacion/derecho sanitario. JIMS. Barcelona - Magro Servet, Vicente (2007). Guia práctica de responsabilidad sanitaria. LA LEY. Madrid - Brnndariz Garcia, J.A., Faraldo Cabana, P. (2002). Responsabilidad penal de personal sanitario. UDC. La Coruña
Complementary	<ul style="list-style-type: none"> - (). http://www.noticias.juridicas.com. - (). http://www.boe.es/legislacion/. - (). http://www.xunta.gal/diario-oficial-galicia/portalPublicoHome.do?fecha=20170713&ruta=%2Fsrv%2Fwww%2Fdo ga%2FPublicados%2F2017%2F20170713%2FIndice133_gl.html. - Cortina, Adela (2014). https://www.youtube.com/watch?v=F3LXHC6Myc&list=PLIgdng5XZKF6b-Z_ytLGpzhCOGKU3n02. 1ª, 2ª, 3ª y 4ª parte - Carlos Kasuga (2012). https://www.youtube.com/watch?v=-NH_HJzad-8. - Yokoi Kenji (2017). https://www.youtube.com/watch?v=XPDGZdEMpF4&list=PLw6Ge3_2oQeTFm02xc-QcNhYZIzIxUNI9.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

FUNCTIONAL AND PSYCHOSOCIAL ASSESSMENT/651G01007

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

DOCUMENTATION AND HEALTH STATISTICS/651G01028
COMMUNITY PHYSIOTHERAPY AND PUBLIC HEALTH/651G01030

Subjects that continue the syllabus

FINAL DISSERTATION/651G01034
CLINICAL TRAINING II/651G01036

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.